

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

Број 189

21 јули 2020, вторник

година LXXVI

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
2355. Одлука на Уставниот суд на Република Северна Македонија, У.бр.34/2020 од 8 јули 2020 година.....	2	2359. Издвоено мислење од Уставен суд на Република Северна Македонија	11
2356. Одлука на Уставниот суд на Република Северна Македонија, У.бр.56/2020 од 3 јуни 2020 година.....	3	2360. Издвоено мислење од Уставен суд на Република Северна Македонија	14
2357. Одлука на Уставниот суд на Република Северна Македонија, У.бр.142/2019 од 8 јули 2020 година.....	5	2361. Исправка на Објавата за движењето на индексот на трошоците на животот во Република Северна Македонија.....	16
2358. Решение на Уставниот суд на Република Северна Македонија, У.бр.217/2020 од 1 јули 2020 година.....	7	Огласен дел	1-80

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

2355.

Уставниот суд на Република Северна Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Северна Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992 и Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.202/2019) на седницата одржана на 8 јули 2020 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА:

1) Делот „Надлежност“ од насловот на Правилникот за составот, надлежноста и начинот на работа на лекарските комисии на Фондот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2016 и 35/2017);

2) Делот „Надлежност“ од насловот на глава IV со наслов: „НАДЛЕЖНОСТ НА ЛЕКАРСКИТЕ КОМИСИИ“ од Правилникот за составот, надлежноста и начинот на работа на лекарските комисии на Фондот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2016 и 35/2017);

3) Делот „Надлежност“ од член 1 од Правилникот за составот, надлежноста и начинот на работа на лекарските комисии на Фондот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2016 и 35/2017);

4) Делот „Надлежности“ од член 5 став 2 од Правилникот за составот, надлежноста и начинот на работа на лекарските комисии на Фондот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2016 и 35/2017);

5) Член 5 став 2 алинеи 1-5 од Правилникот за составот, надлежноста и начинот на работа на лекарските комисии на Фондот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2016 и 35/2017);

6) Делот „или со општи акти“ и делот „надлежност“ од членот 6 од Правилникот за составот, надлежноста и начинот на работа на лекарските комисии на Фондот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/2016 и 35/2017);

7) Делот „Надлежност“ од член 15 став 2 од Правилникот за составот, надлежноста и начинот на работа на лекарските комисии на Фондот за здравствено осигурување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 82/2016 и 35/2017).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Северна Македонија по повод иницијативата на Игорчо Точев од Кочани, со Решение У.бр.34/2020 од 27 мај 2020 година поведе постапка за оценување на уставноста на делови од Правилникот означен во точката 1 од оваа одлука, би-

дејќи основано се постави прашањето за неговата согласност со Уставот на Република Северна Македонија и Законот за здравственото осигурување.

4. Судот на седницата утврди дека со иницијативата се оспорува делот на насловот на Правилникот за составот, надлежноста и начинот на работа на лекарските комисии на Фондот за здравствено осигурување кој се однесува на надлежноста, како и делот „Надлежност“ од насловот на глава IV со наслов: „НАДЛЕЖНОСТ НА ЛЕКАРСКИТЕ КОМИСИИ“ од Правилникот делот „Надлежност“ од член 1 од Правилникот, делот „Надлежности“ од член 5 став 2 од Правилникот, член 5 став 2 алинеи 1-5 од Правилникот, делот „или со општи акти“ и делот „надлежност“ од членот 6 од Правилникот и делот „Надлежност“ од член 15 став 2 од истиот правилник.

5. Според член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот, владеењето на правото е една од темелните вредности на уставниот поредок на Република Северна Македонија.

Според членот 34 од Уставот, граѓаните имаат право на социјална сигурност и социјално осигурување утврдени со закон и со колективен договор.

Согласно член 39 став 1 од Уставот, на секој граѓанин му се гарантира правото на здравствена заштита. Од изнесените уставни одредби произлегува дека здравствена заштита на граѓаните се обезбедува преку систем на здравствено осигурување, како дел на социјалното осигурување во поширока смисла и дека правата што од тоа произлегуваат се уредуваат со закон и со колективен договор.

Според членот 51 од Уставот, во Република Северна Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Согласно член 95 став 3 од Уставот, организацијата и работата на органите на државната управа се уредуваат со закон што се донесува со двотретинско мнозинство од вкупниот број пратеници.

Согласно членот 96 од Уставот, органите на државната управа работите од својата надлежност ги вршат самостојно врз основа и во рамките на Уставот и законите и за својата работа се одговорни на Владата.

Согласно член 2 став 2 од Законот за здравственото осигурување, задолжително здравствено осигурување се установува за сите граѓани на Република Северна Македонија заради обезбедување на здравствени услуги и парични надоместоци врз начелата на сеопфатност, солидарност, еднаквост и ефективно користење на средствата под услови утврдени со овој закон.

Според член 20 став 6 од истиот закон, составот, начинот на работата на комисиите од ставовите 1 и 2 на овој член се утврдува со општ акт на Фондот.

Во членот 1 од оспорениот правилник се уредува состав, надлежност и начин на работа на лекарските комисии за оценка на привремена спреченост за работа и мислење за остварување, како и начин на работа на администраторот на лекарската комисија во Фондот за здравственото осигурување на Македонија.

Во членот 4 од овој правилник содржан во главата III. со наслов: „НАДЛЕЖНОСТ НА АДМИНИСТРАТОРОТ“ се предвидува:

„Надлежности на администраторот се: да учествува на состаноците на лекарската комисија без право на глас; да ја прима и подготвува документацијата која ја разгледува лекарската комисија согласно Упатството за работа на администраторот; да ги следи редовно сите измени на Законот за здравственото осигурување, подзаконските акти и упатствата за работа кои се во врска со предметите кои се даваат на разгледување на лекарската комисија; да бара дополнителна информација или мислење од раководителот во Подрачната служба или соодветната служба во Фондот; да ги внесува административните податоци за осигуреникот во електронската база на податоци која се однесува на работењето на лекарската комисија. Во случај на отсуство на администраторот раководителот на подрачната служба назначува друго лице како негова замена

IV. НАДЛЕЖНОСТ НА ЛЕКАРСКИТЕ КОМИСИИ:

1. Првостепена лекарска комисија согласно членот 5 првостепената лекарска комисија дава оценка за привремена спреченост за работа над 15 дена по предлог на избран лекар, и тоа во случај на: Болест и повреда надвор од работа; Повреда на работа и професионална болест; Лекување и медицинско испитување; Негување на болно дете до 3-годишна возраст; Негување на болен член на потесно семејство над 3-годишна возраст, но најмногу до 30 дена; Неопходно придружување на болно лице упатено на преглед или лекување надвор од местото на живеење; Неопходно придружување на болно дете до 3-годишна возраст додека е на болничко лекување, но најмногу до 30 дена; Доброволно давање на крв, ткиво или орган; Изолација заради спречување на зараза.

Останати надлежности на првостепена лекарска комисија се: дава мислење по доставен приговор на осигуреното лице против оценката на избраниот лекар за привремената спреченост за работа; дава мислење кога лекарски преглед за осигуреникот ќе побара подрачната служба на Фондот, односно работодавецот; ги прибира барањата доставени од работодавецот односно Фондот за преиспитување на оценката на привремена спреченост за работа, по кои постапува Сектор контрола во Фондот за здравствено осигурување на Македонија; дава мислење за остварување на право на специјализирана медицинска рехабилитација како продолжено болничко лекување; дава мислење за повреда на работа и професионално заболување; дава мислење за потребата од ортопедски помагала согласно Правилникот за индикациите за остварување на право на ортопедски и други помагала; дава мислење за потребата за издавање на двојазичен образец на осигурени лица кои привремено престојуваат (приватно или службено, студиски престој, школување и стручно усовршување, престој во врска со меѓународна-техничка, научна и културна соработка и сл.) во земји со кои Република Македонија има склучено Договор за социјално осигурување; дава мислење и проценка на итноста од потреба за користење на медицинска итна помош и времетраење на истата, на осигурените лица кои привремено престојуваат (приватно или службено, студиски престој, школување

и стручно усовршување, престој во врска со меѓународна-техничка, научна и културна соработка и сл.) во земји со кои Република Македонија има склучено Договор за социјално осигурување но истите не ја спровеле постапката за издавање на двојазичен образец или привремено престојуваат во земји со кои Република Македонија нема склучено Договор за социјално осигурување кои можат да користат само итна медицинска помош; дава мислење за потребата од превоз за враќање на осигуреното лице со санитарско возило во Република Македонија, по завршување на итноста по предлог на странската здравствена установа; дава мислење и одлучува за оправданоста на отворање на боледување/нега на член со иста дијагноза во рок од 30 дена по затворањето на боледувањето; дава мислење за оправданоста од потребата за продолжување на боледување од новоизбран лекар.

Во тој контекст, а тргнувајќи од содржината на законските овластувања, според Судот, надлежноста на лекарските комисиии не може да биде предмет на уредување на подзаконски акт, туку само може да биде предмет на законски или одредби од колективни договори, односно не и на подзаконски прописи со кои може да се уреди само составот и начинот на работа на лекарските комисиии.

Тргнувајќи од овој принципиелен став, Судот оцени дека законското овластување со подзаконски пропис да се уредат и надлежностите на лекарските комисиии ги надминува уставните и законските граници за такво овластување, поради што Судот оцени дека истиот не претставува операционализација на законските овластувања, туку напротив истиот излегува од дадените законски рамки, поради што оспорените делови од Правилникот коишто ја уредуваат надлежноста на лекарските комисиии, што исклучиво е оспорена со поднесената иницијатива, е во спротивност со Уставот и со одредбите од Законот за здравственото осигурување.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот, Сали Мурати и судиите: Насер Ајдари, Елена Гошева, Никола Ивановски Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски и Вангелина Маркудова.

Претседател
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Сали Мурати, с.р.

У.бр. 34/2020
8 јули 2020 година
Скопје

2356.

Уставниот суд на Република Северна Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Северна Македонија и членот 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ број 70/1992 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 202/2019), на седницата одржана на 3 јуни 2020 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ ПОНИШТУВА членот 3 од Уредбата со законска сила за роковите во судските постапки за време на вонредната состојба и постапувањето на судовите и јавните обвинителства („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.84/2020, 89/2020).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Северна Македонија”.

3. Уставниот суд на Република Северна Македонија, по повод иницијативата поднесена од Влатко Илиевски адвокат од Скопје, со Решение У.бр.56/2020 од 12 мај 2020 година, поведе постапка за оценување на уставноста на членот 3 од Уредбата со законска сила за роковите во судските постапки за време на вонредната состојба и постапувањето на судовите и јавните обвинителства („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.84/2020, 89/2020), затоа што основано се постави прашањето за неговата согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според членот 3 од Уредбата со законска сила за роковите во судските постапки за време на вонредната состојба и постапувањето на судовите и јавните обвинителства („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.84/2020, 89/2020), на судиите-поротници на кои мандатот им истекува за време на траење на вонредната состојба, по сила на оваа уредба, мандатот им се продолжува се до завршување на постапката по судскиот предмет.

5. Според член 8 став 1 алинеи 3 и 4 од Уставот на Република Северна Македонија, владеењето на правото и поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска се темелни вредности на уставниот поредок на Република Северна Македонија.

Амандман XXV (со точката 1 од овој амандман се заменува членот 98 од Уставот), пропишува дека судската власт ја вршат судовите. Судовите се самостојни и независни. Судовите судат врз основа на Уставот и законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот. Забранети се вонредни судови. Видовите, надлежноста, основањето, укинувањето, организацијата и составот на судовите, како и постапката пред нив, се уредуваат со закон, што се донесува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници.

Со точката 1 од Амандманот XXIX (со овој амандман се заменува член 105 од Уставот), се уредува дека, Судскиот совет на Република Северна Македонија: ги избира и разрешува судиите и судиите поротници.

Согласно член 128 од Уставот, мандатот на претседателот на Републиката, Владата, судиите на Уставниот суд и на членовите на Републичкиот судски совет се продолжува за време на траењето на воената или вонредната состојба.

Од цитираните уставни одредби јасно произлегува дека владеењето на правото како една од темелните вредности на уставниот поредок се заснова врз неколку постулати: постоење на ограничена државна власт, поделба на власта на законодавна, извршна и судска и постоење на самостојно и независно судство.

Во Република Северна Македонија, согласно член 125 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија, поради неможноста на Собранието како надлежен орган за прогласување на вонредна состојба да се состане, од страна на претседателот на Република Северна Македонија, донесени се две последователни одлуки за утврдување на постоење на вонредна состојба заради заштита и спречување со последиците од корона вирусот COVID 19, првата на ден 18.03.2020 година и втората на ден 16.04.2020 година, а во моментот кога Собранието ќе биде во можност да се состане ќе му бидат поднесени на потврдување согласно член 125 став 4 од Уставот.

Владата на Република Северна Македонија, при постоење на воена или вонредна состојба во согласност со Уставот и со закон донесува уредби со законска сила. Ваквото овластување на Владата трае до завршувањето на воената или вонредната состојба, за што одлучува Собранието.

Оттука, со уредба со законска сила, при постоење на вонредна состојба, Владата може да регулира поинаку одредени прашања коишто се уредени со важечки закони, може да одредува нови рокови, може да ги менува постојните и да носи нови решенија. Но, ваквите овластувања не се неограничени. Имено, Уставот има две уставни ограничувања на овластувањето на Владата да носи уредби со законска сила. Првото е, уредбите да уредуваат неопходни мерки коишто се во функционална врска со директно или индиректно соочување и надминување на причините и последиците од вонредната состојба, со водење сметка мерките да имаат легитимна цел, општествена оправданост, да бидат разумни и пропорционални во светло на што побрзо враќање во редовна состојба (со што во суштина ќе бидат задоволени членовите 125 и 126 од Уставот). Второто ограничување е уредено во членот 54 од Уставот, чиешто задоволување бара ограничувањето на слободите и правата во вонредна состојба да не може да биде дискриминаторско по основ на пол, раса, боја на кожа, јазик, вера, национално или социјално потекло, имотна или општествена положба. Во вонредна состојба не може да се ограничат правото на живот, забраната на мацење, нечовечко и понижувачко постапување и казнување, правната одреденост на казните дела и казните, како и на слободата на уверувањето, совеста, мислата и вероисповеста.

Со оспорената одредба од членот 3 од Уредбата со законска сила за роковите во судските постапки за време на вонредна состојба и постапувањето на судовите и јавните обвинителства („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.84/2020), се уредува прашањето за судиите-поротници на кои мандатот им истекува за време на вонредната состојба, по сила на оваа уредба, мандатот им се продолжува се до завршување на постапката по судскиот предмет.

Согласно член 42 од Законот за судовите („Службен весник на Република Македонија“ бр.58/2006, 62/2006, 35/2008, 61/2008, 118/2008, 16/2009, 150/2010, 39/2012, 83/2018, 198/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.96/2019), судии-по-

ротници ги избира и разрешува Судскиот совет на Република Македонија под услови и во постапка определена со закон.

Според член 49 од истиот закон, судија-поротник се избира за време од четири години и може повторно да биде избран.

Членот 2 од Законот за Судскиот совет („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 102/2019) пропишува дека, Судскиот совет на Република Северна Македонија е самостоен и независен орган на судството. Советот ја обезбедува и гарантира самостојноста и независноста на судската власт, преку остварување на своите функции согласно со Уставот и законите.

Согласно член 53 од истиот Закон, Советот избира и разрешува судии-поротници по предлог на претседателот на надлежниот основен и апелационен суд (став 1). Советот го утврдува бројот на судиите-поротници по предлог на претседателот на судот за кој се избираат судиите-поротници (став 2). Кога Советот избира судија-поротник во суд кој се наоѓа на подрачје на единица на локална самоуправа каде што 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот, одлучува со мнозинство гласови од присутните членови, при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Северна Македонија (став 3).

6. Во конкретниот случај, од наведената судска анализа, Судот оцени дека, оспорената уредба не е во согласност со уставните одредби кои се наведени во иницијативата.

Имено, мерките коишто се преземаат од владата во вонредна состојба мора да бидат дизајнирани и насочени кон справување со причинителот на состојбата, последиците од состојбата, да презема мерки коишто се во суштинска врска со причинителот и последиците, со времен карактер и лимитиран интензитет. Вонредната состојба е уставна материја, и во време на вонредна состојба Владата мора да ги почитува темелните вредности на уставниот поредок особено владеење на правото.

Имајќи го во предвид изнесеното, Владата со оспорениот член 3 од Уредбата, регулира материја која веќе е уредена во постоечка законска регулатива, односно настаната е состојба на двојство на примена на различни прописи по однос на исто фактичко прашање, односно не е предвидена околност со влегувањето во сила на истата да престанат да важат одредбите од актот со којшто е регулирано истото прашање, што доведува до правна несигурност и двојно уредување на иста материја што е спротивно на начелото на владеење на правото утврдено со Уставот.

За принципот на правна сигурност како дел од темелната вредност - владеење на правото, од суштествена важност е меѓу другото, правниот поредок да содржи норми коишто се применливи без да бидат извор на можни забуни во примената што може да резултира со повреда на правата и слободите.

Во услови кога во државата е прогласена вонредна состојба, Владата покрај нејзините основни надлежности со статус на извршна власт, согласно уставните и

законските овластувања уредува прашања од надлежност на Собранието, меѓутоа Владата со материјата која е уредена во оспорената одредба од членот 3 на Уредбата, излегла надвор од своите овластувања утврдени со Уставот, при што ја презела улогата на Судскиот совет кој како самостоен и независен орган во судството ја обезбедува и гарантира самостојноста и независноста на судската власт преку остварувањето на своите функции. Преземањето на улогата на судската власт, значи мешање на извршната власт во судската власт, спротивно на уставниот принцип на поделба на власта на законодавна, извршна и судска, а со тоа се нарушува правната сигурност во правниот поредок со што се доведува во прашање и уставно загарантираната самостојност и независност на судството.

Членот 128 од Уставот на Република Македонија прецизно пропишува на кои носители на јавни функции им се продолжува мандатот за време на воена или вонредна состојба, односно се продолжува мандатот на претседателот на Републиката, Владата, судиите на Уставниот суд и на членовите на Судскиот совет. Со продолжувањето на мандатот на членовите на Судскиот совет за време на вонредната состојба истиот е во можност во полн капацитет да ги извршува своите надлежности односно да врши повторен избор на судии-поротници. Во конкретниот случај со Уредбата, Владата директно навлегла во надлежностите на Судскиот совет, продолжувајќи им го мандатот на судиите-поротници во услови кога Судскиот совет непречено може да изврши избор на нови судии-поротници на местото на оние на кои им завршил мандатот за време на вонредната состојба. Исто така, Владата како донесител на Уредбата со законска сила, односно со уредената материја во оспорениот член 3, всушност вметнува уште една категорија на носители на јавни функции, на кои им се продолжува мандатот за време на вонредната состојба, во случајов судии-поротници, со што излегува надвор од рамките утврдени во членот 128 од Уставот.

7. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од ова решение.

8. Ова решение Судот го донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот, Сали Мурати и судиите: Насер Ајдари, Елена Гошева, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски, Вангелина Маркудова и Владимир Стојаноски.

У.бр. 56/2020
3 јуни 2020 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Сали Мурати, с.р.

2357.

Уставниот суд на Република Северна Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Северна Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/1992 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 202/2019) на седницата одржана на 08.07.2020 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА член 66 став 2 алинеја 6 од Статутот на Адвокатската комора на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.169/2011, 68/2012, 76/2013, 113/2016 и 95/2019).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Северна Македонија, по повод иницијативата на Дамјан Видовски од Скопје, со Решение У.бр.142/2019 од 12.05.2020 година поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на член 66 став 2 алинеја 6 од актот означен во точката 1 од ова решение, бидејќи основано се постави прашањето за неговата согласност со членот 32 и членот 112 од Уставот, како и со членот 12 од Законот за адвокатурата.

4. Судот на седницата, утврди дека според член 66 став 1 од Статутот, барањето за прием се доставува до Комисијата за прием.

Во член 66 став 2 од Статутот е предвидено дека кон барањето за прием се приложуваат:

- кратка биографија,
- универзитетска диплома за дипломиран правник во Република Северна Македонија со завршено четиригодишно високо образование на правни студии и стекнат VII/1 степен на образование или стекнати 300 кредити според Европскиот кредит-трансфер систем,
- доказ за положен правосуден испит,
- уверение за државјанство,
- уверение дека не е одземена деловна способност и
- доказ за невработеност.

5. Согласно член 32 став 1 од Уставот, секој има право на работа, слободен избор на вработување, заштита при работењето и материјална обезбеденост за време на привремена невработеност.

Согласно членот 53 од Уставот, адвокатурата е самостојна и независна јавна служба што обезбедува правна помош и врши јавни овластувања во согласност со закон.

Според член 110 од Уставот на Република Северна Македонија, Уставниот суд, меѓу другото, одлучува за согласноста на законите со Уставот и за согласноста на другите прописи и на колективните договори со Уставот и со законите.

Со Законот за адвокатура („Службен весник на Република Македонија“ бр.59/2002, 60/2006, 29/2007, 106/2008, 135/2011, 113/2012 и 148/2015), адвокатурата е определена како самостојна и независна јавна служба која обезбедува и дава правна помош.

Според членот 5 од овој закон, самостојноста и независноста на адвокатурата како јавна служба се остварува, покрај другото, и со организирање на адвокатите во Адвокатска комора, автономно донесување на акти за работа на Адвокатската комора и нејзините органи и за запишување и бришење од Именикот на адвокатите, Именикот на адвокатските друштва, Именикот на странските адвокати, Именикот на странските адвокатски друштва, Именикот на адвокатските стручни соработници, Именикот на адвокатските приправници и донесување на Кодекс на адвокатската етика.

Во член 6 став 1 од Законот е определено дека адвокатската дејност ја вршат адвокати кои положили заклетва и се запишале во Именикот на Адвокатската комора на Република Македонија.

Според член 10 ставови 1 и 2 од Законот, правото на вршење на адвокатска дејност согласно со овој закон се стекнува со уписот во Именикот на адвокатите на Адвокатската комора на Република Северна Македонија и по уписот на адвокатот му се издава лиценца за работа.

Во членот 12 од Законот е предвидено дека, во Именикот на адвокатите може да се запише лице, кое ги исполнува општите услови за засновање на работен однос во органите на државната управа, кое ужива углед и е достоинствено за вршење на адвокатската дејност и да ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Македонија или да е државјанин на држава земја членка на Европската Унија;
- да е деловно способно;
- има стекнато универзитетска диплома за дипломиран правник во Република Македонија со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или со стекнати 300 кредити според Европскиот кредит-трансфер систем (ЕКТС) или нострифицирана диплома од правен факултет од странство;
- активно да го зборува македонскиот јазик;
- да има положено правосуден испит во Република Македонија;
- да не е во работен однос и
- да не врши работи кои се неспојливи со адвокатурата.

Во член 13 став 1 од Законот е определено дека, по барање за упис во Именикот на адвокатите и Именикот на адвокатските друштва решава надлежен орган на Адвокатската комора на Република Македонија, определен со акт на Адвокатската комора на Република Македонија, на начин и под услови определени со овој закон. Во содржината на останатите 20 става од овој член од Законот е разработена постапката за упис, роковите за постапување на надлежните органи и тела по повод поднесено барање за упис, правото на жалба против решението со кое се врши прием или се одбива барањето за упис, како и правото за водење на управен спор против конечното решение на Комората.

Членот 34 од Законот предвидел дека актите на Комората мора да бидат во согласност со Уставот, Законот за адвокатурата и другите закони.

Членот 57 од Статутот на Адвокатската комора на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.169/2011, 68/2012, 76/2013, 101/2013 и 13/2017) предвидува дека прием на адвокати се врши во месеците: март, јуни, септември и декември.

Својство на адвокат се стекнува со упис во Именикот на адвокати, според членот 58 од Статутот.

Од содржината на членовите 66, 67 и 68 од Статутот произлегува дека по поднесеното барање одлучува Комисијата за прием при што врши проверка на фактите и условите за прием, се носи решение за прием, истото треба да стане конечно, се дава свечена изјава

пред Комисијата за прием по што се врши упис во Именикот од страна на Комисијата. Од сето ова, а и од фактот што приемот на адвокати, согласно член 57 од Статутот, се врши четири пати годишно или на секои три месеци, произлегува дека од поднесување на барањето за прием до уписот на адвокатот во Именикот, може да помине подолг временски период пред истиот да ја започне својата дејност.

Притоа членот 12 од Законот за адвокатурата ги предвидува условите за запишување во Именикот на Адвокатската комора, меѓу кои, согласно алинејата 7 и условот лицето да не е во работен однос, но тоа е општ услов за запишување во Именикот и не е предвиден како услов за поднесување на барањето. Што треба да се приложи кон барањето за упис, што не е исто што и направен конечен прием, е разработено во членот 66 од Статутот, меѓу другото и во спорната алинеја 6 којашто предвидува доставување на доказ за невработеност.

Според Судот, барањето да се достави ваков доказ не е уставно проблематично за лицата кои се невработени во моментот кога го поднесуваат барањето, но за лицата кои се вработени во моментот кога аплицираат станува проблематично, од причини што барањето на ваков доказ престапува пречка за исполнување на предвидените услови. На овој начин се доведува во прашање правото на слободен избор на вработување гарантирано во членот 32 од Уставот. Практикувањето од страна на Комората лицата што се во работен однос да ја известат Комората дека се во работен однос и по одобрениот прием да достават доказ дека им престанал работниот однос на претходното работно место, односно дополнително да достават доказ за престанок на работниот однос, (појаснување од Комората), упатува на тоа дека и Комората прави разлика помеѓу доставување на докази при поднесување на барање и оценка на условите за конечен прием.

Ако се земе предвид траењето на постапката за упис, како и предвидените четири термини во годината за прием на адвокати, предвидената конечност на уписот, можноста лицето да биде одбиено и да има потреба да води спор, произлегува дека условот при поднесување на барањето предвиден во Статутот, но не и во Законот за адвокатурата (член 12 е за пристапување кон упис) се јавува како пречка за остварување на можно вработување на лицата кои се во работен однос, но сакаат да станат адвокати во иднина.

Оттаму, според Судот во оспорената одредба се предвидува обврска којашто не произлегува од условите за упис и прием во адвокати утврдени во член 12 од Законот за адвокатурата што не е во согласност со оваа законска одредба, како и со членот 32 од Уставот бидејќи се јавува како пречка за остварување на вработување на лицата кои се во работен однос во моментот кога сакаат да поднесат барање за прием за упис во Адвокатската комора.

Воедно, при одлучувањето се имаше предвид дека Судот веќе има став за статутарни одредби на Комората со идентична содржина како сега оспорената, а по однос на исто правно прашање. Имено со Одлуката

У.бр.32/2004 од 06.10.2004 година Судот, меѓу другото го укинал член 66 став 2 алинеја 7 од претходно важечкиот Статут на Адвокатската комора на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.97/2002) бидејќи утврдил дека не е во согласност со членот 32 од Уставот. Заради повторното доуредување спротивно на наведената одлука на Судот оспорената одредба не е во согласност и со член 112 став 3 од Уставот.

6. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе во состав од претседателот на Судот, Сали Мурати и судиите: Насер Ајдари, Елена Гошева, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски и Вангелина Маркудова.

У.бр. 142/2019
8 јули 2020 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Сали Мурати, с.р.

2358.

Уставниот суд на Република Северна Македонија, врз основа на член 110 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 27 и 71 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.202/2019), на седницата одржана на 1 јули 2020 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. СЕ ПОВЕДУВА постапка за оценување на уставноста и законитоста на:

- Уредбата со законска сила за измена и дополнување на Уредбата за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за време на вонредна состојба, донесена од Владата на Република Северна Македонија, број 44-3992/1 од 12 мај 2020 година, („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 123/2020), и

- Уредбата со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за време на вонредна состојба, донесена од Владата на Република Северна Македонија, број 44-6309/1 од 22 јуни 2020 година, („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 169/2020).

2. СЕ ЗАПИРА извршувањето на поединечните акти и дејствија што се преземени врз основа на актите означени во точката 1 од ова решение.

3. Ова решение ќе се објави во “Службен весник на Република Северна Македонија”.

4. На XXII-та седница на Уставниот суд на Република Северна Македонија, одржана на 24 јуни 2020 година по расправата што се водеше по предметот 126/2020 за оценување на уставноста на Уредбата со

законска сила за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр.90/2020) се утврди дека по поведувањето на постапката на 27 мај 2020 година и изрекувањето на времената мерка од страна на Уставниот суд, како и донесување на Решение за запирање на поведената постапка и ставање вон сила на изречената времената мерка, Владата на Република Северна Македонија донела две уредби со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата со законска сила за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр.90/2020) и тоа:

- Уредбата со законска сила за измена и дополнување на Уредбата за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за време на вонредна состојба, донесена од Владата на Република Северна Македонија, број 44-3992/1 од 12 мај 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија” број 123/2020), и

- Уредбата со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за време на вонредна состојба, донесена од Владата на Република Северна Македонија, број 44-6309/1 од 22 јуни 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија” број 169/2020).

Судот едногласно одлучи да иницира постапка по службена должност согласно член 14 став 1 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија за оценување на уставноста на следните уредби со законска сила:

- Уредбата со законска сила за измена и дополнување на Уредбата за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за време на вонредна состојба, донесена од Владата на Република Северна Македонија, број 44-3992/1 од 12 мај 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија” број 123/2020), и

- Уредбата со законска сила за изменување и дополнување на Уредбата за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за време на вонредна состојба, донесена од Владата на Република Северна Македонија, број 44-6309/1 од 22 јуни 2020 година („Службен весник на Република Северна Македонија” број 169/2020).

5. Судот на седницата утврди дека оспорените уредби се со следната содржина:

I Врз основа на член 126 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и член 36 став 1 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08, 82/08, 10/10, 51/11, 15/13, 139/14, 196/15, 142/16, 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 19 мај 2020 година, донесе

УРЕДБА

СО ЗАКОНСКА СИЛА ЗА ИЗМЕНА И ДОПОЛНУВАЊЕ НА УРЕДБАТА СО ЗАКОНСКА СИЛА ЗА ПРИМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ ЗА ВРЕМЕ НА ВОНРЕДНА СОСТОЈБА

Член 1

Во Уредбата со законска сила за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за време на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.90/20) во член 1 во ставот (2) зборовите „поднесување на пријави во Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за реемитување на програмски сервиси на странски радиодифузери кои операторите планираат да ги реемитуваат на својот програмски сервис за територијата на Република Северна Македонија“ се заменуваат со зборовите „донесувањето на подзаконските акти“.

Член 2

Во член 2 ставот (1) се менува и гласи: „Јавната расправа за подзаконските акти од член 143 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.42/20), може да се спроведе и со употреба на средства за електронска комуникација и истата трае 15 дена од денот на влегувањето во сила на оваа уредба со законска сила.“ По ставот (1) се додава нов став (2) кој гласи: „Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги ги донесува подзаконските акти од член 143 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.42/20), во рок од пет дена од денот на завршувањето на јавната расправа од став 1 на овој член.“

Ставот (2) станува став (3).

Член 3

Оваа уредба со законска сила влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 44-3992/1
12 мај 2020 година

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Северна Македонија

м-р Радмила Шеќеринска-Јанковска,с.р

II Врз основа на член 126 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и член 36 став 1 од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08, 82/08, 10/10, 51/11, 15/13, 139/14, 196/15, 142/16, 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 22 јуни 2020 година, донесе

УРЕДБА
СО ЗАКОНСКА СИЛА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДО-
ПОЛНУВАЊЕ НА УРЕДБАТА СО ЗАКОНСКА
СИЛА ЗА ПРИМЕНА НА ЗАКОНОТ ЗА АУДИО И
АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ ЗА
ВРЕМЕ НА ВОНРЕДНА СОСТОЈБА

Член 1

Во Уредбата со законска сила за примена на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги за време на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 140/20), во членот 3 бројот „60“ се заменува со бројот „150“.

Член 2

По членот 3 се додава нов член 3-а кој гласи:

„Член 3-а Операторите од член 3 од оваа уредба со законска сила кои имаат извршено регистрација во Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги до денот на влегувањето во сила на подзаконските акти од член 2 став (1) од оваа уредба со законска сила, должни се до истекот на рокот од член 3 од оваа уредба со законска сила за доставување на пријави за регистрација на странски радиодифузери кои ги реемитуваат да обезбедат непрекинато реемитување на програмските сервиси на сите радиодифузери кои ги реемитуваат, согласно одредбите од Законот од електронски комуникации.“

Член 3

Оваа уредба со законска сила влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 44-6209/1 Претседател на Владата
22 јуни 2020 година на Република Северна Македонија,
Скопје Оливер Спасовски, с.р.

6. Според член 8 став 1 алинеи 1, 4 и 11 од Уставот, владеењето на правото, поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска и почитувањето на општо прифатените норми на меѓународното право се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Согласно членот 51 од Уставот, во Република Северна Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и законите.

Според член 68 став 1 алинеи 2 и 3 од Уставот на Република Северна Македонија, Собранието донесува закони и дава автентично толкување на законите и ги утврдува јавните давачки.

Според член 125 од Уставот, вонредна состојба настанува кога ќе настанат големи природни непогоди или епидемии.

Постоењето на вонредна состојба на територијата на Република Северна Македонија или нејзин дел го утврдува Собранието по предлог на претседателот на Републиката, Владата или најмалку 30 пратеници.

Одлуката со која се утврдува постоењето на вонредна состојба се донесува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници и има важност најмногу 30 дена.

Ако Собранието не може да се состане одлука за постоење на вонредна состојба донесува претседателот на Републиката и му ја поднесува на Собранието штом тоа ќе е во можност да се состане.

Во членот 126 од Уставот е предвидено дека при постоење на воена или вонредна состојба Владата во согласност со Уставот и со законот донесува уредби со законска сила.

Овластувањето на Владата да донесува уредби со законска сила трае до завршување на воената или вонредната состојба за што одлучува Собранието.

Со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги се предвидува дека со овој закон се уредуваат правата, обврските и одговорноста на радиодифузери, давателите на аудио-визуелните медиумски услуги по барање и операторите на јавни електронски комуникациски мрежи коишто ги емитуваат или реемитуваат програмските сервиси на радиодифузерите.

Меѓународната и регионалната правна рамка со која се уредуваат прашањата поврзани со вонредна состојба се содржани во членот 4 и членот 15 на Европската конвенција за човекови права. Во овие меѓународни инструменти утврдени се општо прифатени начела релевантни за вонредна состојба, кои државите треба да ги почитуваат; привременост: ова се однесува на вонредната природа на прогласувањето вонредна состојба; исклучителна закана: кризата мора да претставува стварна, моментална или најмалку непосредна опасност за заедницата; објавување: вонредната состојба мора официјално да се прогласи и јавно да се соопшти; неопходно е да ги информира граѓаните за законската состојба и ја намалува можноста од de facto вонредна состојба, т.е. ситуација поради која државата ги ограничува човековите права без официјално да прогласи вонредна состојба; соопштение: другите држави и соодветните тела коишто го набљудуваат меѓународниот договор мора да се известат за преземените мерки; на пример, доколку државата сака да ги дерогира своите обврски според ЕКЧП или МПГПП тогаш таа мора да го информира генералниот секретар на Советот на Европа или генералниот секретар на ОН за своето дерогирање, мерките што ги презела и причините за тоа, како и за престанокот на дерогирањето; пропорционалност: мерките преземени да се спречи кризата мора да се пропорционални на тежината на ситуацијата на опасност. Ова се однесува на областа на применувањето, нивната материјална содржина и нивното времетраење; законитост: човековите права и основните слободи за време на вонредна состојба мора да ги почитуваат ограничувањата пропишани во соодветните инструменти на меѓународното и националното право; вонредна состојба не значи привремено укинување на владеењето на правото, ниту пак ги овластува оние кои се на власт да не го почитуваат начелото на законитост, на коешто се обврзани во секое време; права коишто не можат да бидат ограничени: ова се однесува на основните права за кои нема дерогирање дури и за време на вонредна состојба.

Оттука, со уредба со законска сила, при постоење на вонредна состојба, Владата може поинаку да регулира одредени прашања коишто се уредени со важечки закони, може да одредува нови рокови, може да ги менува постојните и да носи нови решенија. Но, ваквите овластувања не се неограничени. Имено, Уставот има две уставни ограничувања на овластувањето на Владата да носи уредби со законска сила. Првото е, уредбите да уредуваат неопходни мерки коишто се во функционална врска со директно или индиректно соочување и надминување на причините и последиците од вонредната состојба, со водење сметка мерките да имаат легитимна цел, општествена оправданост, да бидат разумни и пропорционални во светло на што побрзо враќање во редовна состојба (со што во суштина ќе бидат задоволени членовите 125 и 126 од Уставот). Второто ограничување е уредено во членот 54 од Уставот, чие задоволување бара ограничувањето на слободите и правата во вонредна состојба да не може да биде дискриминаторско по основ на пол, раса, боја на кожа, јазик, вера, национално или социјално потекло, имотна или општествена положба. Во вонредна состојба не може да се ограничат правото на живот, забраната на мачење, нечовечко и понижувачко постапување и казнување, правната одреденост на казните дела и казните, како и на слободата на уверувањето, совеста, мислата и вероисповеста.

Во суштина вонредната состојба претставува состојба во која поради настанување на големи природни непогоди или епидемии, со цел справување со причините и/или последиците, се нарушува воспоставениот ред, и во такви околности мерките коишто се преземат од владите во вонредна состојба мора да бидат пропорционални, дизајнирани и насочени кон справување со причинителот на состојбата и последиците од истата, да презема мерки кои што се во суштинска врска со причинителот и последиците, со времен карактер и лимитиран интензитет, при што има уставни овластувања за ограничување на човековите права за таа цел (освен оние кои не можат да бидат ограничени ни во вонредна состојба), се со цел, (брзо, во временска смисла) да го повратат уставниот поредок со кој човековите права повторно ќе можат целосно да бидат обезбедени. Вонредната состојба е уставна материја, и во време на вонредна состојба Владата мора да ги почитува темелните вредности на уставниот поредок особено владеењето на правото.

Согласно членот 10 од Законот за Влада на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 26/01, 13/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08, 82/08, 10/10, 51/11, 15/13, 139/14, 196/15, 142/16, 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19) за време на воена или вонредна состојба, ако не постои можност за свикнување на Собранието, Владата донесува уредби со законска сила по прашањата од надлежност на Собранието.

Според член 35 став 1 од Законот за Влада за извршување на законите Владата донесува уредби со законска сила, уредби, одлуки, упатства, програми, решенија и заклучоци.

Согласно член 36 став 1 од истиот закон се предвидува дека со уредба со законска сила Владата уредува прашања од надлежност на Собранието во случај на воена или вонредна состојба ако не постои можност за свикнување на Собранието.

Уредбите со законска сила се правни прописи акти што ги носи орган коишто во поделбата на власта припаѓа на извршната власт (Влада), а правниот основ за нивното донесување го пропишува Уставот единствено во ситуација на прогласена вонредна состојба. Нивната суштина, нивниот материјален карактер, се сведува на неопходноста во услови на вонредна состојба да се овозможи функционирање на уставно-правниот поредок, од една страна, и ефикасно, флексибилно, пропорционално, разумно и добро балансирано Владата да уредува и нормира мерки со кои ќе се отстранат причините коишто довеле до прогласување на вонредната состојба но и последиците од истата. Сето ова има времен карактер, како што е овластувањето на Владата за носење уредби со законска сила кое се ограничува со времетраењето на вонредната состојба и истите подлежат на уставно-судска контрола и во времетраење на вонредната состојба.

Имајќи го во предвид наведеното, Судот оцени дека Уставниот суд е надлежен да ја цени уставноста на уредбата со законска сила од аспект на член 126 (дали пропорционално и разумно уредува и нормира мерки со кои непосредно или посредно ќе се отстранат причините коишто довеле до прогласување на вонредната состојба како и последиците од истата, или го повредува членот 126 во неговата суштина), од аспект на член 54 (дали има дискриминација по наведените основи) дали се повредува право кое не може да биде derogирано ни во вонредна ни во воена состојба и меѓународно признатите права коишто не можат да бидат derogирани.

Меѓутоа, според Судот, со донесувањето на оспорените уредби Владата на Република Северна Македонија ги пречекорила, односно ги надминала своите со Устав предвидени овластувања. Имено, донесувањето на оспорените уредби со законска сила не претставува мерка којашто има непосреден ефект во справувањето со последиците од епидемијата и Владата согласно овластувањата предвидени во членовите 125 и 126 од Уставот треба да донесува уредби со законска сила само и исклучиво со цел справување со причинителот и последиците од вонредната состојба предизвикана од присуството на коронавирусот - COVID-19, а не и уредби со кои се уредуваат медиумските услуги коишто сега ги уредува Владата со оспорената одредба и коишто според Судот немаат допирни точки со вонредната состојба.

Од овие причини, Судот оцени дека Владата на Република Северна Македонија излегува надвор од овластувањето коешто согласно Уставот го има Владата во вонредна состојба согласно членовите 125 и 126 од Уставот и мерката којашто е уредена со предметните уредби нема легитимна цел, ниту општествена оправданост, истите се непропорционални во светло на целта која се сака да се постигне, односно во справувањето со кризата предизвикана од коронавирусот COVID-19.

Имајќи ги во вид наведените уставно-правни аргументи, Судот оцени дека во конкретниот случај исполнети се условите за примена на членот 27 од Деловникот за донесување на решение за запирање на извршувањето на поединечните акти или дејствија што се преземени врз основа на оспорените уредби бидејќи со нивното извршување би можеле да настанат тешко отстранливи последици.

7. Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точките 1 и 2 од ова решение.

8. Ова решение Судот го донесе во состав од претседателот на Судот, Сали Мурати и судиите: Насер Ајдари, Елена Гошева, Никола Ивановски, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски и Вангелина Маркудова.

У.бр.217/2020
1 јули 2020 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Сали Мурати, с.р.

2359.

Врз основа на член 25 став 6 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/1992 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.202/2019), по моето гласање против Одлуката У.бр. 56/2020 од 3 јуни 2020 година, со која се ПОНИШТИ членот 3 од Уредбата со законска сила за роковите во судските постапки за време на вонредната состојба и постапувањето на судовите и јавните обвинителства („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.84/2020 и 89/2020) го издвојувам и писмено го образложувам следното

ИЗДВОЕНО МИСЛЕЊЕ

Сметам дека во овој предмет не постојат причини за поведување постапка за оценување на уставноста на членот 3 од предметната уредба со законска сила односно неговото поништување.

Според моето мислење сметам дека дел од наведената уредба што се поништува е во:

- Согласно со член 8 став 1 алинеи 3 и 4 од Уставот, каде се предвидува дека владеењето на правото и поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска, се темелни вредности на уставниот поредок на Република Северна Македонија;

- Исто така, е во согласност со членот 51 од Уставот на Република Северна Македонија каде се предвидува дека законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите;

- Наведената уредба е во согласност и со член 125 став 1 од Уставот каде се предвидува дека вонредна состојба настапува кога ќе настанат големи природни непогоди или епидемии. Во ставот 2 од овој член е уредено дека постоењето на вонредна состојба на територијата на Република Северна Македонија или нејзин дел го утврдува Собранието по предлог на претседателот на Републиката, Владата или најмалку 30 прате-

ници. Според ставот 3, одлуката со која се утврдува постоењето на вонредна состојба се донесува со двотретинско мнозинство гласови од вкупниот број пратеници и има важност најмногу 30 дена. Согласно ставот 4, ако Собранието не може да се состане, одлука за постоење на вонредна состојба донесува претседателот на Републиката и му ја поднесува на Собранието на потврдување штом тоа ќе е во можност да се состане.

Според член 126 став 1 од Уставот, при постоење на воена или вонредна состојба Владата, во согласност со Уставот и со закон донесува уредби со законска сила. Овластувањето на Владата да донесува уредби со законска сила трае до завршувањето на воената или вонредната состојба, за што одлучува Собранието (став 2).

Согласно членот 35 од Законот за Владата, за извршување на законите, Владата донесува уредби со законска сила, уредби, одлуки, упатства, програми, решенија и заклучоци.

Со уредба со законска сила, Владата уредува прашања од надлежност на Собранието во случај на воена или вонредна состојба ако не постои можност за свикнување на Собранието (член 36 став 1 од Законот за Владата на Република Северна Македонија).

Сметам дека дел од наведената уредба е во склоп со ограничувањето утврдено со ставот 1 од членот 126 од Уставот, според кој при постоење на воена или вонредна состојба, Владата во согласност со Уставот и со закон донесува уредби со законска сила.

Понатаму, предмет на уредување на уредбите со законска сила може да биде само она што е непосредно поврзано со причините поради кои е утврдено постоење на вонредна состојба.

Согласно точката I од Одлуката за утврдување на постоење на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 68/2020), донесена од претседателот на Републиката, се утврдува постоење на вонредна состојба на територијата на Република Северна Македонија за период од 30 дена заради заштита и справување со последиците од ширењето на коронавирусот COVID-19.

Ова го определува конкретно мандатот на Владата при донесувањето на уредбите со законска сила коишто треба да се однесуваат на заштитата и справувањето со епидемијата.

Ако се анализира наведената уредба со законска сила таа е донесена согласно со членот 125-126 од Уставот на државата и согласно со член 36 став 1 од Законот за Владата на Република Северна Македонија.

Од горното произлегува дека дел од наведената уредба се однесува на причината за утврдување на постоење на вонредната состојба ЗАРАДИ ЗАШТИТА И СПРАВУВАЊЕ СО ПОСЛЕДИЦИТЕ ОД ШИРЕЊЕ НА КОРОНАВИРУСОТ-КОВИД 19 и не излегува надвор од наведената причина.

Со уредбата се запазени двата основни меѓународни принципи за време на вонредната состојба што треба да се имаат во предвид и тоа: принципот на пропорционалност и принципот на законитост.

Принципот на пропорционалност значи: мерките треба да бидат пропорционални со реалната состојба во државата што придонела за прогласување на вонредна состојба, а во наведената уредба целосно соодветно се отсликува принципот на пропорционалност.

Уредбите треба да бидат поврзани со одлуката за прогласување на вонредна состојба заради заштита и справување со последиците од ширењето на вирусот, да бидат поврзани и со мерките за санација и претпазливост од пандемијата. Исто така и наведените принципи се отсликуваат во наведената уредба.

Воедно, сметам дека кај наведената уредба со законска сила се согледува почитувањето на наведените меѓународни принципи и стандарди, од причини што со наведената уредба се регулира материја којашто е директно или индиректно предизвикана од корона вирусот.

Исто така, сметам дека преземените мерки се стремат да го заштитат демократскиот поредок, непречено функционирање на судскиот систем, а се со цел да се заштитат вредностите во едно демократско општество.

Со наведената интервенција во Уредбата, Владата врши минимално изменување на нормалните правила и постапки на демократското одлучување, начелото за неопходност не е директно повикано во контекст на институционални мерки во вонредна состојба, но може да се извлече од барањето за пропорционалност и потребата од итни мерки во сферата на човековите права¹.

Имено, минималната интервенција е во тоа што на веќе именуваните и актуелните судии-поротници кои со години работат како поротници, поради владеештото на правото, заштита на правата на граѓаните и спречување на повреда на скоро сите начела на парничната и кривичната постапка, а особено спречување на неосновани застарувања на предмети со оспорениот член „на судиите-поротници на кои мандатот им истекува за време на траење на вонредната состојба, по сила на оваа уредба, мандатот им се продолжува се до завршување на постапката по судскиот предмет“ се врши една минимална интервенција во едно демократско општество од причини што согласно Законот за судскиот совет, советот има само надлежност да ги бира и разрешува судии поротници. Во услови на намалени работни активности на установите, а и значителен број на судии-поротници на кои им престанува мандатот (во нашиот судски систем верувам дека бројката на судии поротници изнесува повеќе од 2/3 од бројот на редовните судии), ќе се зададе голем удар на нормалното функционирање на судскиот системи на државата во целина.

За да имаме една појасна слика ќе се обидам во кратки црти да ги изнесам ставовите од потребата и улогата на судии-поротници во нашиот судски систем

Улогата на судиите-поротници во редовните судови
Во судењето учествуваат судии и судии-поротници кои во судењето се рамноправни.

¹ Венецијанска комисија, Мислење за нацрт на уставниот закон за „Заштита на нацијата“ на Франција CDL-Ad (2016) 006

Институцијата на судии-поротници е трајна карактеристика на судовите во бивша Југославија, којашто е воведена при основањето на првите судови, којашто се развиваше во изминатите скоро шест децении, а која е задржана и во сегашниот уставен систем на Република Северна Македонија.

Ако се анализира суштината и смислата на постоењето на судиите-поротници во нашиот судски систем, главно ја чинат следниве елементи:

- судовите да имаат и постојано да го задржат карактерот на народни судови;

- да се создаде поширока основа за учество на граѓаните и работните луѓе во вршење на судската функција;

- да се настојува интерпретацијата на Уставот, законите и на другите општи акти, како основ на судското работење и пресудување, што повеќе да се доближи до логиката и сфаќањето на работниците, работните луѓе и граѓаните.

Судиите-поротници сосема се изедначени со редовните судии во судењето и во донесувањето на одлуките. Во судските совети составени од редовни судии и судии-поротници според соодветните организациони и процедурални закони, бројно преовладуваат судиите-поротници. Така, на пример тричлениот совет секогаш го сочинуваат еден редовен судија и двајца судии-поротници, а во петчлен совет тројца се судии поротници, а двајца редовни судии.

Во нашиот Устав, постои уставен основ за функцијата судија-поротник и преставува правен институт предвиден во Уставот на Република Северна Македонија (член 103). Судот суди во совет. Со закон се утврдува кога суди судија поединец. Во судењето учествуваат и судии-поротници кога тоа е утврдено со закон. Судиите - поротници не можат да бидат повикани на одговорност за мислење и одлучување при донесувањето на судските одлуки².

Формата на учеството на судиите-поротници во судењето се уредени со организациони и процесни закони. Така, според Законот за парничната постапка³, кога судот суди во прв степен, советот е составен од еден судија како претседател на советот и двајца судии-поротници (член 35 став 2) и кога суди во втор степен на расправа, советот на второстепениот суд е составен од двајца судии и тројца судии-поротници (член 37 став 2).

Според Законот за кривичната постапка⁴, во прв степен судовите судат во совети составени од двајца судии и тројца судии-поротници за кривични дела за кои со закон е пропишана казна затвор во траење од 15 години или казна доживотен затвор, а во совети составени од еден судија и двајца судии-поротници за кривични дела за кои со закон е пропишана поблага казна. За кривични дела за кои како главна казна е пропишана парична казна или казна затвор до пет години, во прв степен суди судија поединец (член 25 став 1).

² Устав на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр.52/1991 од 22 ноември 1991)

³ Закон за парничната постапка („Службен весник на РМ“ бр.7 од 20.01.2011 година)

⁴ Закон за кривичната постапка („Службен весник на РМ“ бр.150 од 18.11.2010 год)

Во втор степен судовите судат во совети составени од петмина судии за кривични дела за кои со закон е пропишана казна затвор во траење од 15 години или казна доживотен затвор, а во совети составени од тројца судии за кривични дела за кои е пропишана поблага казна, кога судот суди во втор степен на расправа, советот е составен од двајца судии и тројца судии-поротници (член 25 став 2).

Според Законот за Судскиот совет на Република Северна Македонија⁵, како организационен закон, помеѓу други надлежности на советот е предвидено дека советот избира и разрешува судии-поротници (член 36).

Во глава V од истиот закон се предвидува избор, престанок и разрешување на судии и судија-поротник, избор и разрешување на судии-поротници:

(1) Советот избира и разрешува судии-поротници по предлог на претседателот на надлежниот основен и апелационен суд.

(2) Советот го утврдува бројот на судиите-поротници по предлог на претседателот на судот за кој се избираат судиите-поротници.

(3) Кога Советот избира судија-поротник во суд кој се наоѓа на подрачје на единица на локална самоуправа каде што 20% од граѓаните зборуваат службен јазик различен од македонскиот, одлучува со мнозинство гласови од присутните членови, при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Северна Македонија (член 53).

Согласно член 42 од Законот за судовите („Службен весник на Република Македонија“ бр.58/2006, 62/2006, 35/2008, 61/2008, 118/2008, 16/2009, 150/2010, 39/2012, 83/2018, 198/2018 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.96/2019), судиите-поротници ги избира и разрешува Судскиот совет на Република Македонија под услови и во постапка определена со закон.

Според член 49 од истиот закон, судија-поротник се избира за време од четири години и може повторно да биде избран.

Од горенаведеното се гледа улогата, значењето, неминовност и задолжителноста на учеството на судиите-поротници во судските постапки.Притоа, нефункционирањето на овој систем создава голема неправда со што се доведува во прашање владеењето на правото и другите уставни одредби со кои се гарантираат слободите и правата на граѓаните и непречено функционирање на едно демократско правно друштво.

Сметам дека со наведената уредба не се врши упад во судската власт, односно не се навлегува во ингеренциите на Судскиот совет од страна на извршната власт и не се повредува принципот на поделба на власта односно, не се загрозува самостојноста и независноста на судската власт. Наведената уредба е нужна и пропорционална со оглед на улогата, местото и функцијата на судија-поротник во нашиот правосуден суд-

ски систем. Поголем дел од судските постапки се водат во совети, а видовме дека во советите бројот на судии-поротници е двојно поголем од бројот на редовните судии.

Недоволната и конфузна уставна и правна регулатива во вонредна состојба остава простор за импровизации и политички судири околу толкувањето на овластувањето на владата за донесување на уредби.

Посебно е значајно дека со оваа уредба се почитува начелото на владеењето на правото, кое мора да се обезбеди и во вонредна состојба. Од друга страна процесните закони (ЗПП и ЗКП) предвидуваат дека:

„Судот е должен постапката да ја спроведе без одолжување, во разумен рок, со што помалку трошоци и да ја оневозможи секоја злоупотреба на правата што на странките им припаѓаат во постапката“.

Без овој член на оспорената уредба постапките неосновано ќе се одложуваат, ќе се повреди начелото на судење во разумен рок, ќе се зголемат трошоците на постапката, можно е да дојде до изминување на роковите на важноста на дел од доказите (уверенија, потврди, вешти наоди, проблеми со променети околности во текот на постапката и др.) ќе застарат поголем дел од постапките без вина на учесниците на постапката со што ќе се нанесе огромна штета на правата на граѓаните, другите субјекти и учесниците во постапките.

Со поништувањето на наведениот член од Уредбата сметам дека директно се повредуваат основните начела на постапките и тоа:

- Начело на судење во разумен рок. Судот е должен да настојува постапката да се спроведе без одложување, во разумен рок. Разумниот рок е време во кое судот би требало мериторно да ја заврши постапката.

- Начело на процесна економија. Ова начело се однесува на тоа судот да настојува да ја спроведе постапката без одложување, во разумен рок и со што помалку трошоци, односно парницата да се заврши со употреба на што помалку труд и материјални средства, а да се постигне што поповолен резултат.

- Начело на совесно користење на процесните овластувања. Ова начело пред се бара од странките и замешувачите пред судот да ја зборуваат вистината.

- Начело на концентрација на постапката и единство на главната расправа. Ова начело се однесува на тоа советот, односно судијата поединец да се грижат предметот на спорот сестрано да се претресе, но постапката поради тоа да не се одложува, така што да може расправата да се заврши на едно рочиште.

Од друга страна, сметам дека со поништувањето на членот 3 од Уредбата, индиректно се повредуваат следните начела во постапките: начелото на уставност и законитост, начелото на диспозитивност и официјалност, начелото на јавност, начелото на сослушување на странките, начелото на усност и писменост, начелото на непосредност, расправно и истражно начело, начелото на сослушување на странките иначелото на утврдување на вистината.

Претседател
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Сали Мурати, с.р.

⁵ Закон за Судскиот совет на Република Северна Македонија („Службен весник на РСМ“ бр.102 од 22.5.2019 година)

2360.

Врз основа на член 25 став 6 од Деловникот на Уставниот суд на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992, по моето гласање против Решението У.бр.65/2020 од 20 мај 2020 година, го издвојувам и писмено го образложувам следното

ИЗДВОЕНО МИСЛЕЊЕ

1. Не се согласувам со Решението на Уставниот суд со кое се одлучи да не се поведе постапка за оценување на уставноста на Уредбата со законска сила за примена на Законот за јавните собири за време на вонредна состојба („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.71/2020).

2. За мене не е спорно дека Владата при постоење на вонредна состојба е овластена во согласност со Уставот и со закон, да донесе уредба со законска сила со која ќе го ограничи правото на граѓаните мирно да се собираат и да изразуваат јавен протест со цел спречување на ширење на коронавирусот.

3. Сметам дека мнозинството судии при разгледувањето и одлучувањето по иницијативата ги имаа предвид само наводите на подносителот на иницијативата, Светскиот македонски конгрес застапуван од Тодор Петров.

4. Моето мислење е дека Судот не е врзан само за наводите на иницијативата, туку требаше самостојно да ги земе предвид и уставните одредби и меѓународните документи, а особено:

Член 8 став 1 алинеи 1 и 3 од Уставот, според кои основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати во меѓународното право и утврдени со Уставот и владеешето на правото, се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Член 9 од Уставот, според кој граѓаните на Република Македонија се еднакви во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба. Граѓаните пред Уставот и законите се еднакви.

Член 16 став 1 од Уставот, според кој се гарантира слободата на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата, а со став 2 од истиот член, меѓу другото, се гарантира слободата на говорот и јавниот настап.

Член 21 став 1 од Уставот, според кој граѓаните имаат право мирно да се собираат и да изразуваат јавен протест без претходно пријавување и без посебна дозвола. Според ставот 2 на овој член, користењето на ова право може да биде ограничено само во услови на воена и вонредна состојба.

Член 51 став 1 од Уставот, според кој во Република Македонија законите мора да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон.

Член 54 од Уставот, според кој слободите и правата на човекот и граѓанинот можат да се ограничат само во случаи утврдени со Уставот. Слободите и правата на човекот и граѓанинот можат да бидат ограничени за

време на воена или вонредна состојба според одредбите на Уставот. Ограничувањето на слободите и правата не може да биде дискриминаторско по основ на пол, раса, боја на кожа, јазик, вера, национално или социјално потекло, имотна или општествена положба. Ограничувањето на слободите и правата не може да се однесува на правото на живот, забраната на мачење, на нечовечко и понижувачко постапување и казнување, на правната одреденост на казните дела и казните, како и на слободата на уверувањето, совеста, мислата, јавното изразување на мислата и вероисповеста.

Член 20 од Унивезалната декларација за човековите права, во кој е определено дека секој има право на слобода на мирни собири и здружување.

Член 21 од Меѓународниот пакт за граѓанските и политичките права, со кој се признава правото на мирно собирање. Вршењето на ова право може само да биде предмет на ограничувања, предвидени во согласност со законот, а кои се потребни во едно демократско општество во интерес на националната безбедност, на јавната безбедност, на јавниот ред или заради заштита на јавното здравје или на моралот или на правата и слободите на други лица.

Член 5 став 1, точка г) под 9 од Меѓународната конвенција за укинување на сите форми на расна дискриминација, според кој државите членки се обврзуваат, меѓу другото, да му гарантираат на секој право на еднаквост пред законот без разлика на расата, бојата или националното или етничкото потекло, особено во поглед на уживањето на другите граѓански права, меѓу кои и правото на слобода на мирен собир и здружување.

Член 11 став 1 од Европската конвенција за заштита на човековите права и основните слободи, според кој секој има право на слободно, мирно собирање и на здружување со други, вклучувајќи го и правото да основа и да стане член на синдикат за да ги заштити своите интереси. Според став 2, остварувањето на овие права може да се ограничи само со закон и само доколку тоа е неопходно во едно демократско општество, во интерес на националната безбедност или јавната сигурност, за спречување на неред или кривично дело, за заштита на здравјето и моралот или за заштита на правата и слободите на другите. Овој член не го спречува поставувањето на законски ограничувања за припадниците на вооружените сили, полицијата или државната администрација.

Понатаму, уставните одредби кои се однесуваат на правото на граѓаните на мирно собирање и изразување на јавен протест, се операционализирани во Законот за јавните собири („Службен весник на Република Македонија“ бр. 55/1995, 19/2006, 66/2007, 152/2015 и 31/2020).

Согласно член 1 од Законот, со овој закон се уредуваат начинот на остварување на правото на граѓаните на јавно собирање заради мирно изразување на мислење и јавен протест, како и случаите кога ќе се прекине одржувањето на јавен собир.

Според член 4 став 1 од Законот, заради заштита на правата на граѓаните, нормалното одвивање на сообраќајот, снабдувањето на населението со лекови, храна, гориво и слични неодојни потреби, како и заради по-

читување на обврските од меѓународни договори, организаторот на јавниот собир е должен да го обезбеди одржувањето на редот на јавниот собир и да организира редарска служба. Ставот 2 од истиот член, предвидува дека доколку организаторот побара, а Министерството за внатрешни работи определи обезбедувањето на одржувањето на редот на јавниот собир да го врши полицијата, трошоците за тоа обезбедување ги поднесува организаторот. Во ставот 3 на овој член од Законот, предвидена е обрска за организаторот да го прекине одржувањето на јавниот собир, ако дојде до загрозување на животот и здравјето, безбедноста и личната сигурност на луѓето и имотот и да го извести веднаш Министерството за внатрешни работи за тоа.

Членот 5 од Законот, им забранува на лицата кои присуствуваат на јавниот собир да носат оружје и општо опасно орудије, како и алкохолни пијалоци и опојни дроги.

Во членот 6 од Законот, предвидени се случаите кога Министерството за внатрешни работи го прекинува одржувањето на јавен собир (во случаите кога истиот е насочен кон загрозување на животот, здравјето, безбедноста, личната сигурност и имотот на граѓаните; вршење или поттикнување на вршење кривични дела утврдени со закон и загрозување на животната средина). Според ставот 2 на овој член од Законот, Министерството за внатрешни работи ќе го прекине одржувањето на јавниот собир во случај кога неговото одржување е во спротивност со меѓународните договори со кои е предвидена обврска за непречено одвивање на сообраќајот.

5. Од анализата на оспорената уредба со законска сила која содржи само три члена произлегува дека од насловот и членот 1 ставови 1 и 2, во суштина не се уредува примената на Законот за јавните собири односно за одржување на јавни собири за време на траење на вонредна состојба, не се применуваат одредбите од оваа уредба со законска сила, туку напротив со членот 2 потполно се забранува одржување јавни собири на цела територија на Република Северна Македонија за време на траење на вонредната состојба, што според мене е спротивно на членот 21 став 2 од Уставот кој предвидува само можност за ограничување на јавни собири, а не и нивна забрана.

Имено, уставотворецот прави јасна дистинкција помеѓу поимите „забрана“ и „ограничување“. Така на пример, во член 11 став 2 од Уставот е предвидено дека „се забранува секој облик на мачење, нечовечко или понижувачко однесување и казнување“, а во ставот 3 од истиот член стои дека „се забранува присилна работа“; во ставот 7 од член 16 од Уставот е утврдено дека „цензурата е забраната“; во ставот 4 на член 20 од Уставот е уредено дека „забранети се воени или полувоени здруженија што не им припаѓаат на вооружените сили на Република Македонија“; во ставот 2 на член 95 е уредено дека „се забранува политичко организирање и дејствување во органите на државната управа“ итн.

Понатаму, ограничувањето на одржување на јавни собири има легитимна оправданост за справување со ширењето на коронавирусот COVID 19. Меѓутоа, од начинот на кој е формулирана оспорената уредба, односно членот 2, јасно се гледа дека таа е преопшта, без квалитетни критериуми за неопходноста на ограничување на мирните собири.

Исто така, сметам дека целосната забрана на одржување на мирни собири не е пропорционална и не е во духот на едно демократско општество од причини што Владата можела да утврди пропорционално ограничување на мирните собири и јавните протести заради спречување на ширење на коронавирусот и од друга страна заради остварување на уставното право на граѓаните на мирни собири на кои ќе можат јавно да изразат колективно мислење и јавен протест ограничен во определено време на отворен простор со задолжително носење заштитна маска, социјална дистанца со ограничен број граѓани и слично.

Според моето мислење, ова е единствениот уставно прифатлив начин преку пропис со понизок ранг од Уставот да се операционализира можноста за ограничување на користењето на ова уставно право во услови на вонредна состојба, а не преку забрана и целосно суспендирање без уставен основ на можноста граѓаните мирно да се собираат и да изразуваат јавен протест. Истовремено ова е и индиректна забрана и оневозможување на користењето на други уставни слободи кои се изразуваат преку ова право, како што се на пример, слободата на уверувањето, совеста, мислата и јавното изразување на мислата кои исто така се белези на едно демократско општество и согласно член 54 од Уставот, не можат да бидат ограничени за време на воена и вонредна состојба.

Од друга страна, мислам дека е погрешно толкувањето на мнозинството судии дека поимот „забрана“ кој е употребен во оспорената уредба со законска сила бил во насока на операционализација на можноста за ограничување на правото на јавен собир од член 21 став 2 од Уставот. Напротив, Уставот прави разлика помеѓу поимите „забрана“ и „ограничување“ кои не се синоними, односно немаат исто значење. Исто така, забранувањето погрешно се поистоветува како конкретно дејствие (несторување) преку кое се изразува уставното ограничување. Во конкретниот случај, преку забраната за одржување на јавни собири спротивно на член 54 став 4 од Уставот во оспорената Уредба со законска сила се утврдува правило кое значи дека граѓаните немаат право воопшто да користат едно уставно право.

6. Врз основа на изнесеното, на мислење сум дека оспорената уредба со законска сила не е во согласност со наведените уставни одредби, како и со Европската конвенција за заштита на човековите права и основни слободи.

Судија
на Уставниот суд на Република
Северна Македонија,
Јован Јосифовски, с.р.

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

2361.

По извршеното срамнување со изворниот текст на Објавата за движење на индексот на трошоците на животот во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 182/2020), утврдено е дека во текстот на Објавата направена е техничка грешка поради што Државниот завод за статистика ја дава следната

И С П Р А В К А
НА ОБЈАВАТА ЗА ДВИЖЕЊЕТО НА ИНДЕКСОТ НА ТРОШОЦИТЕ НА ЖИВОТОТ
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Во текстот на Објавата за движењето на индексот на трошоците на животот во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 182/2020) бројот 0.2% се заменува со бројот 0.6%.

Директор,
Апостол Симовски, с.р.

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2020 година изнесува 12.200,00 денари.
„Службен весник на Република Северна Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: Печатница НАПРЕДОК ДООЕЛ Тетово.

ISSN 0354-1622

2020189